

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
14. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szerda, 1928. január 18.

Az orosz szovjetrendszer a bukás küszöbén

Mit jelent az ellenzékiek száműzetése

— Az Estilap eredeti távirata —

A világsajtó a Berliner Tageblatt moszkvai tudósítójának jelentése nyomán napok óta foglalkozik napjaink történelmének kétségkívül legjelentősebb, legszenzációsabb eseményével: az orosz szovjet ellenzéki tagjainak száműzetésével. A forradalmak történelmének ismerői előre látták, hogy ez a fordulat elkerülhetetlen, logikus és tényekből folyó. A forradalmak felfalják a gyermekeiket — vagy ebben az esetben: apjukat, mert az a harminc kommunista vezér, akiket Stalin, a szovjet mai ura, száműzött, egytől-egyig a cári, illetve polgári Oroszország sirásója volt. Természetesen a szovjet-kormány gondosan titkolni igyekezett a belső válságot, azonban nem volt még ország, sem kormány, amely az ilyenfajta titkolózást tartósan üzhette volna. Így pattantak ki aztán a tömeges száműzetés újabb részletei, amelyekről tudósítónk táviratai alapján a következőkben számolhatunk be:

Január harmadikán a szovjet rendőrsége — a hírhedt „O G P. U.” közölte az „ellenzék” harminc vezetőalakjával, hogy a szovjet-unió európai és ázsiai területének legkülönbözőbb részeire kell távoznok. **Háromnapos határidőn belül.** Következő napon hasonló értesítést kaptak az „ellenzék” legfőbb vezetői — mindössze az a különbséggel, hogy ezeket Moszkvából való távozásra szólították fel. Ez utóbbiak közt voltak: Trockij, Muralov, Rakovszkij, Radek, Kamenev és Zinovjev.

Trockijnak Asztrachánba kell mennie, a Káspi-tenger partjára, ahol örökös a halszag és nyáron óriási a hőség. Rakovszkij, egykori román állampolgár, később a szovjet londoni, majd párisi nagykövete valami ismeretlen kis faluba kerül, Vjatka kormányzóságban, 500 kilométernyire a legközelebbi vasutállomástól. Radek, a szibériai Tobolszk kormányzóság egy kis fészkébe kerül, Szerebrjakov valahova Semipalatinszkba, tehát Közép-Ázsiába; Kamenev Tobolszkba és Zinovjev az Ural-hegység magaslatára.

Ezeknek az ellenzéki férfiaknak, akikkel minden kimélet nélkül bántak el, megvan legalább az a vigasztalásuk, hogy tudják:

miért fordult így rosszra sorsuk.

„Ellenforradalom” miatt mennek száműzetésbe.

Hasonló vád — csak a pusztán vád! — elég volt tíz éven keresztül ahhoz, hogy ők küldjenek másokat száműzetésbe. Most azonban ők maguk tudják, miért kell Moszkvát elhagyniok.

Másfél évvel ezelőtt kezdte meg ez a csoport az ellenzéki harcot a Stalin-rendszer ellen és már akkor tudhatták végzetüket. 1926 októberében, az ellenzéki harc legelején már vereséget szenvedtek, tavaly augusztusban pedig

Stalin egyszer s mindenkorra le akart velük számolni,

akkor azonban még nem sikerült neki. Viszont az ellenzék is nagyon jól tudta, hogy csak rövid ideje van hátra:

kegyelmi idő.

Tovább folytatták a harcot, míg végre is a kommunista párt novemberi kongresszusa kizárta őket.

Az ellenzékiek ellen Stalin, hogy a kizárási indítványt a kongresszussal elfogadtassa — azt a vádat emelte, hogy azok

új pártot akarnak alakítani.

Holott nem erről volt szó. Hanem arról, hogy az ellenzéki férfiak mindenáron

át akarták törni azt a láthatatlan falat,

amely őket pártjuk zömétől évek óta elválasztja. Minden körülmények közt érvényre akarták juttatni a maguk álláspontját és

vissza akarták nyerni régi befolyásukat, amelyet Stalin „elszervezett” tőlük.

Vakmerő játékba kezdtek az ellenzékiek, de abban a hitben tették ezt, hogy végveszélybe jut a

szovjet-rendszer, ha azon az úton halad tovább, amelyen Stalin most is vezet. Az ellenzékiek azt mondják, hogy

rövidesen felülkerekedik a parasztság

úgy a gazdasági, mint az állami életben és egy szép napon

megbuktatja a proletárdiktatúrát.

A parasztság magatartása okozza különben is a legnagyobb gondot a szovjet urinak. A legutóbbi időben ugyanis, a szovjet-gazdaság exportcsúcsai jelentősen csökkentek,

ismét szükségessé vált külföldön gabonát vásárolni,

a paraszti nép pedig minden megkörülményezéssel szemben

hűvösen viselkedik

s emellett az ipar és az ipari munkásság érdekei is

szembekerültek egymással.

Ilyenformán Oroszország szovjet rendszere halad az átalakulás, sőt a teljes bukás: az ellenforradalom felé s bizonyos, hogy Európa életére nem kis hatással lehetnek azok az események, amelyek Moszkvában talán rövidesen lejátszódnak.

Nagy Emil bíróság elé állítja Bethlen grófot?

A magyar minisztereinek nyilatkozatharca volt igazságügyminiszterével

A magyar politikában ma a legérdekesebb esemény Nagy Emil párharca Bethlen minisztereinkkel.

Nagy Emil, mint ismeretes, azzal vádolta meg Bethlent, hogy brüsszeli kiküldöttje, Csáky gróf helytelenül járt el a brüsszeli egyezmény aláírásakor, mert ebben a jegyzőkönyvben lemondott az agrárpereket illető kártérítésekéről. Bethlen a Magyar Távirati Iroda utján felelt Nagy Emilnek. Fejtegetéseiben bizonyítja, hogy Csáky Brüsszelben nem írt alá olyan kitételeket, amelyeket Nagy Emil imputál és a Nagy Emilről említett külföldi politikusok nem is a brüsszeli jegyzőkönyv ezen dezavualt kijelentése felett vitatkoznak. Csáky egy egészen más dokumentumban parafálta azt a mondatot, amelyet a magyar kormány dezavualt és amelyhez a román kormány a maga részéről hiven ragaszkodik.

— Allitom — mondta Bethlen — hogy Nagy Emilnek az az állítása, mintha Csáky a magyar jogi álláspont feladásával a román jogi álláspont elfogadását tartalmazó dokumentumot parafálta volna, — valótlan.

Felszólítom Nagy Emilt, hogy ezért az állításomért vegyen magának elégtételt a bíróságnál és kijelentem, ha behízzon a bíróságra, nemem távozzom helyemről. De Nagy Emil is vonja a konzekvenciákat a közéleti szereplés terén, ha alul marad.

Nagy Emil a Magyarországon nyilatkozik Bethlen kijelentésére:

— A minisztereink ur válasza után, — mondja, — bár régi büntetőjogász vagyok, — bajos megcsövegezni sajtópanaszomat, ha csak bele nem veszem az egész Népszöveget, Róbert Cecil adatait, Apponyit és másokat, hiszen a genfi kiadomány hivatalos szövege szerint ezek az előkelőségek valamennyien azon a nézetén voltak, hogy Csáky parafálása a lényegre vonatkozó és nem a semmi-mondó dologra. Miért állította volna Gajzágó Csákyról

azt a rettenetes bizonyítványt, — amely szerint ezt a fontos okmányt csak pillanatnyi gyengeségében, idegi túlfeszültségében írta volna alá?

Nagy Emil kijelenti még, hogy eleget tesz a minisztereink kívánságának és bíróság elé állítja Bethlen grófot, bár más elégtételt akart.

Szent-Gothárdon ma kezdődik a vizsgálat

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: Szent-Gothárdon a magyar és osztrák hatósági közegek ma kezdik meg a vizsgálatot az ismeretes gépfegyver-ügyben. Magyar részről a központi vámhivatalnak egy és a MÁV. igazgatóságának két főtisztviselője fog résztvenni.

Rühes embert, szemetet, piszkot és kutyákat találtak egyes váradi pékműhelyekben

Dr Major tisztifőorvos és dr Puticiu rendőrprefektus nyilatkoztak az Estilapnak a megdöbbentő esetekről

Vasárnapról hétfőre virradó éjszakán a nagyváradi államrendőrség, a tisztifőorvosi hivatal közreműködésével razziát rendezett a váradi sütődékben. Két csoportban mintegy harminc pékműhelyt vizsgált meg ez a bizottság és szavakkal el nem ítéltetők

botrányos és fölháborító állapotokat találtak egy-két kivétellel.

Mélyen lehangolók és elszomorítottak ezek az események, mert a visszaéléseket a legintósbab és legelsőrangú élelmiszerekkel, a szegény embernek és a gazdag embernek egyformán fontos élelmiszereivel: a kenyérral követték el. Olyan undorító és visszataszító az, amit ez a bizottság tapasztalt, hogy ezek után nem szabad visszatérni a legkönnyörtelenebb eszközöktől sem, hogy megóvják ezektől a bűnös, kártékony, az emberiség egészségét aláásó szörnyűségektől ennek a százezer lakosú városnak a polgárságát.

Egyik helyen, ott, ahol maga dr Puticiu Traian rendőrprefektus inspicált, az egyik váradi pékműhelyben, vasárnap éjszaka egy piszkos,

sebektől borított, rühes ember dagasztotta a kenyeret,

melyet naponként frissen, megszelve szolgáltak föl éttermekben, piacokon, vendéglőkben és magánlakásokban. Szörnyű még el is képzelni, hogy egy fertőzött ember odaállhat kenyeret sütni, — kenyeret! amelyet emberek fogyasztanak el.

Másik helyen kutyákat talált a bizottság és legtöbb helyen piszkos, szemét, cigarettavégek szétszórva, ilyenek a váradi pékműhelyek.

Harminc műhelybe látogatott el két csoportra osztva a bizottság s harminc műhely közül (még kimondani is rettenetes) csupán két olyan sütődét találtak Nagyváradon, amelyekben semmi kifogás sem merülhetett föl a higiéniai állapot ellen. A többiekben szomorú, de valóság, hogy elképzelhetetlen állapotokat találtak mindenütt.

A Nagyváradi Estilap, amely elsőnek kapott hivatalos információkat a váradi pékműhelyek borzalmas állapotáról, ezután követeli, hogy az illetékes hatóságok haladéktalanul tegyék meg az intézkedéseket.

Két bizottságra osztva harminc sütődébe látogattak el vasárnap éjszaka. Az egyik bizottságot, — mint már fentebb is mondtuk, dr Puticiu rendőrprefektus vezette. A másik bizottságnak Posar inspektor és dr Ciupa tisztifőorvos

voltak vezetői. A rendőrprefektus és a tisztifőorvos tizenegy, a másik bizottság pedig tizenhat műhelybe látogatott el. A Nagyváradi Estilap munkatársának alkalma volt mindkét razziát irányító bizottság vezetőivel beszélni és elsőnek itt adjuk a rendőrprefektus és a tisztifőorvos nyilatkozatait:

— Bennünket is — kezdte nyilatkozatát Puticiu rendőrprefektus, — megdöbbentettek azok a borzalmas képek, amelyeket a váradi pékműhelyekben, sütődékben láttunk.

A legtöbb helyen egyenesen kétségbeesítő állapotok, szemét, piszkos mindenütt.

A pékségek napi viselő ruhájukban. Mosdatlanul, piszkosan. A műhelyben szemét, eldobott cigarettavégek, amiket dagasztás közben szívnak el a munkások. De a legszörnyűbb látvány a Liliom-utca 3. szám alatt a Holder-féle sütődében ért bennünket:

— Ebben a pékműhelyben egy derékig meztelen férfi, testén sebekről borítva Amint Major dr tisztifőorvos megállapította,

egy fertőzött, rühes ember dagasztotta a kenyeret.

Ennek a pékműhelynek a tulajdonosát nyomban előállítottuk. A súlyosan inficált embert gyógykezelés végett beszállítottuk a kórházba és megtettük az intézkedéseket a sütőde azonnali bezárására.

— Viszont másutt sem voltak megnyugtatóbbak az állapotok. — Egy-két műhelyt leszámítva, legtöbb helyen halvány idejük sincs arról, hogy mi a köztisztaság, — nem beszélve a higiénáról, amelyet, úgy látszik, a váradi pékek nem ismernek.

Dr Major László tisztifőorvos mindenben megerősíti előtünk a rendőrprefektus nyilatkozatát; — csupán annyit fűz hozzá, hogy a

tapasztaltak alapján a legrövidebb időn belül összehívja értekezletre a váradi pékeket és akkor megbeszéljük azokat az intézkedéseket, amelyeknek végrehajtását

24 órában belül

minden műhelyben teljesíteni kell. — Elsősorban követelni fogom a magam részéről — mondotta a főorvos — az éjszakai munka azonnali beszüntetését. Kivétel nincs.

Egyetlen váradi pékműhelyben sem fogjuk megengedni, hogy éjszaka dolgozhassanak.

Követelni fogjuk továbbá, hogy a munkába jövő emberek a mellékteremben levetkőzzenek, magukat tetőtől talpig lemosassák, azután tiszta fehérneműt és mindennapi tiszta vászonruhát vegyenek föl. Saját ruhájukat csak akkor viselhetik, amikor eltávoznak a műhelyből.

— Roppant fontosnak tartom, hogy az ellenőrzés megkönnyítése céljából ezek a pékműhelyek csak nappal lehessenek üzemben, mert mint ezek a szörnyűségek is igazolják, éjszaka nem lehetett meg a kellő ellenőrzés.

A másik bizottság, amelynek a vezetője Posar inspektor és Ciupa dr tisztifőorvos voltak, szintén szörnyű állapotokat tapasztalt mindenfelé. Ahol ez a bizottság járt, ugyanugy, mint a többi váradi sütődében,

szemét, piszkos borította az egész műhely területét

és reprodukálhatatlan az a helyzet, amelyben az emberek dolgoztak. Alsóruhájuk szétrepedve, kezükkel folyton testükhöz értek, ugyanarra, hogy a bizottság a látottak alapján,

több üzemben rögtön kénytelen volt beszüntetni a munkát.

Ezekben a műhelyekben is csaknem mindenütt

kutyák szaladgáltak keresztül a dagasztásra készített liszten és kenyeren.

A padlón mindenfelé eldobott cigarettavégek szárai.

Nem folytatjuk tovább ezeket a szörnyűséges állapotoknak a leírását. Bevárjuk az illetékes hatóságok közbejöttét az intézkedésről, amellyel nem szabad egy percig sem késlekedni.

Viszont ugyancsak nem halogatjuk el azt sem, hogy a razzia során, néhány váradi sütődében pedáns rend és feltűnő tisztaság volt.

Berkes József.

A Biharmegyei Orvos-, Gyógyszerész- és Természettudományi Egyesület közgyűlése

A Biharmegyei Orvos- Gyógyszerész és Természettudományi Egyesület 60-ik évi közgyűlését tartotta meg, hogy új tisztikart válasszon.

Dr Konrád Béla elnök megnyitó beszédében az orvost és hivatását méltatta. Dr Weisz Endre a titkári beszámolót olvasta fel. Kiosztották a Fráter és Berkovits díjakat a legjobb sebészeti és legjobb belgyógyászati előadás jutalmazására. Az előbbi dr Balogh Arthur, az utóbbi dr Winkler Lajosnak ítélte a közgyűlés.

A tisztikar a következőképpen alakult: Elnök: dr Konrád Béla, alelnökök: dr Edelmann Menyhért és dr Verzar István, titkár dr Pollatsek Pál, jegyzők: dr Erzmann Lajos és dr Winkler Lajos, könyvtárosok: dr Kecskeméti Andor és dr Germán Viktor, pénztáros: Gálósi Ferenc. A választmányba 21 orvos foglal helyet. Az egyesületi ülések elnökei dr Grósz Samu, dr Waldmann Béla, dr Kovács Gyula és dr Suroiu Joan.

Mozgókínházak műsora

Apollo-Filmszínház

Ma, kedden utoljára
5, 7 és 9 órákor

MARTIR

I. és II.

Mindkét rész egyszerre lejátszva

A főszerepekben:

Charles Vanel és Susy Vernon

A legszebb keleti felvételek

Holnap, szerdán először

Lova vagy bandita

Sandra Milovanoff, Maurice Schütz

Filmpalace

Sas-palota

Ma utoljára
5, 7 és 9 órákor

Bigamia

Regény a mai életből 8 felvonás

Főszerepekben:

Maria Jacobini, Verebes Ernő és a „Metropolis” főszereplői

Holnap először a

Nat Wischottens

I. II.

Harry Liedtke és
Hollay Kamillával

Heyman-Szinkör

5, 7 és 9 órákor

Cigánybáró

Lya Mara — Verebes Diteria

A táncokat Landvay Böke mutatja be

Kedvezményes jegyek érvényesek

Jón:

Mi is hál a házasság

Alfréd Abel, Paul Richter,
Verebes Ernő



A dzsungel eposza

Chang nevét említi a szíáni gyermek, Rettegés, félelem — mit e névtől nyernek. Ázsia dzsungelje — vadon pusztasága Oroszlán, tigrisek — vadaknak országa. Óserdők, őserdők — ember alig járta, Hol elefánt csordáknak van még szabadsága. Jaj ki ezt megsérti, Jaj, ki ezt megbántja Vele magát házát nagy veszélybe rántja...

Chang egy bepillantás az állati világba, Mint természet felvétel eddig még nincs párja, Fél millió dollárt költöttek e filmre, Az Elysée Palota hozza ezt is színre.

Vigyázni kell a lakásokra

Ujra egy betörés

Nagyváradon nem mulik el nap, hogy ne törnének be valahova. Különösen az elhagyottabb utcák lakásait fosztogatják ismeretlen tettesek. A betörők bátorságukban tegnap már odáig vetemedtek, hogy a Veres-utca 7. számú háznak kiemelték délután 6 és 7 óra között az ablakát. Így hatoltak be Bodnár Sándor női szabó lakásába, akitől 40—50 ezer lej értékű ruha és fehérnemű és 4500 lej készpénzt vittek el.

Mindenki jól teszi, ha vigyáz arra, hogy lakásának ajtaja a nappali órákban se maradjon nyitva.

Váradai árfolyamok

Pengő	28.45
Csehszlovákia	4.82
Dinár	2.90
Schilling	22.95
Márka	38.85
Francia frank	6.45
Svájci frank	31.32
Lira	8.65
Dollár	162.25
Angol font	792.—

22-én, vasárnap este
9 és fél órákor
a Filmpalace nagytermében

HATSUE YUASA

a japán csalogány egyetlen hangversenye

Műsora olasz, német (Mozart, Schumann) és eredeti japán dalok. — A japán dalokat eredeti japán viseletben énekli a művész. — Jegyek 50—200 leig a MUSICA-ban válthatók

A milliomos próféta fellámadását várják amerikai hivek százezrei

Nem akarják eltemetni a halott vallásalapítót

Az egész világsajtót bejárta nemrégiben az a szenzációs hír, amely egy új amerikai vallásos szekta elterjedéséről számol be. Dávid házának királya és költője, Benjámín Burnell, valósággal világ-hírré tett szert új vallásával, a melyet Benton városában (Michihan államban) alapított. Még 1895-ben nyilatkozott meg egy óriási néptömeg előtt és kijelentette, hogy

ő az ég hetedik követe és Isten fia a földön.

Álmodt látott és megjósolta, hogy halhatatlanná vált és

testi elhunytától számított három napon belül fel fog támadni.

A szektának óriási varázserője volt. Lassanként az egész Amerikában elterjedt a híre a különös prófétának és híveinek száma már több százezerre rugott. Benton városka szent hely lett a hívők szemében, ahova ezren és ezren zarándokoltak el. Évekig tartott a valási örület, míg végre

a próféta a hatóságokkal is összeütközésbe került.

Azzal vádolták meg, hogy fiatalok leányokat csábított el, akiket magához veit és papnővé avatott. Izgalmas tárgyalás folyt le, amely a próféta felmentésével végződött. Ez még jobban emelte tekintélyét a hívők szemében és innen magyarázható, hogy most, amikor a próféta életének legszenzációsabb fordulata következett, a szakértők a

vagyonát 50 millió dollárra becsülték.

Most azonban sajnálatosan blamáta magát a szegény próféta. Ugyanis az történt vele, hogy a szent városkában, miután 85-ik esztendejét is betöltötte, váratlanul elhalt. Még mindig nagy számban lévő hívei külön vonattal utaztak Bentonba, hogy jelen lehessenek a próféta feltámadásánál. Ezért is

három napig egyáltalában nem akarták eltemetni.

A halott koporsóját fehér flanelből készítették és a prófétát a kegyetlenül hideg télre való tekintettel gondosan téli ru-

hába öltöztették fel, hogy feltámadása alkalmával még ne fázzon. Így őrizték három napig a próféta szent holttestét, amely oszlani kezdett és a feltámadásnak semmi jelét sem mutatta. A hivek azonban nem

Prónay Pál afférja Ranczenberger századossal

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban nagy feltűnést váltott ki az évekkel ezelőtt jelentékeny szerepet játszó Prónay Pál báró afférja Ranczenberger Viktor századossal. Prónay báró és a százados között már régi természetű az antagónizmus. Prónay báró vasárnap éjszaka feleségével együtt a köruton igyekezett haza, amikor a százados elébe állt és sértő módon végigézte. Prónay báró előre küldte feleségét és felősségre vonta Ranczenbergert. Ranczenberger erre kardot rántott, míg Prónay egy vastag séta-

vesztették el bizalmukat. — Megint a hatóságnak kellett beavatkozni, amely követelte a hulla eltemetését. A hivek azonban ellenállottak, mert azt hitték, hogy a számítás körül van valami hiba és

prófétájuk előbb, vagy utóbb mégis életre fog kelni.

Végre is erőszakkal kellett eltemetni. Ez azonban egyáltalában nem nyugtatta meg a hiveket, akik, ugylátszik, amerikai mentalitás szerint

semmiképp sem akarnak csatlódni egy olyan vallásban, amelybe már annyi pénzt befektettek.

Még most is állandóan két hívő őrzi Mr. Burnell sírját; ő azonban nem váltja be jóslatát és osztozik a többi halandó közönséges és szomorú sorsával.

bottal védte magát. Prónay elég súlyosan megsebesült az incidensből kifolyólag, de az utcai verekedést nem terelte lovagias utra, hanem feljelentést tett a főkapitányságon.

Prónay az Esti Kurirnak a következő kijelentést tette:

— Nem volt szándékomban, — ahogy mondják — Ranczenbergert agyonlőni, csak akkor, ha életemet kellett volna megvédenem. Természetesen lovagias ciégtételt nem kérek, hanem becsületsértésért feljelentem.

Egy magyar asszony rejtélyes gyermekrablása Belgiumban

(A Nagyvárad Estilap párisi levelezőjétől.) A párisi esküdtbírósg legközelebb egy magyar származású asszony, Mme. Marcus rejtélyes gyermekrablási perét fogja tárgyalni. Mme. Marcus még a háború előtt került Magyarországból Franciaországba és a világháború alatt

állítólag a franciák számára kémtevékenységet teljesített.

Két ízben ment férjhez és másodikként férje után

tekintélyes vagyont örökölt, azonban az elhunyt férj szülei az örökséget megtagadták, mivel az asszonynak a házasságból nem született gyermeke. — Erre Mme. Marcus Belgiumban rejtélyes körülmények között

egy újszülött gyermeket rabolt,

akit később az egyik párisi lencsházban találtak meg.

Az elrablott gyermek anyja, egy beiga leány, eleinte ütfát megmozgatott, hogy gyer-

mekét visszakapja, most, hogy megtalálták, kijelentette, hogy

nem reflektál gyermekére. Ezzel szemben most Mme. Marcus, aki nemsokára a rablás után a gyermeket beadta a lencsházba, magához akarja venni és örökbe akarja fogadni.

Párisban nagy érdeklődéssel várják az esküdték állásfoglalását ebben a bonyolult és rejtélyes ügyben.

Február elsején lesz Hatvany Lajos perének ítéletelzése

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: Február elsején tárgyalja a budapesti büntetőtörvényszék Hatvany Lajos bűnpörét. Tudva levően Hatvany Lajost a magyar nemzet megbecsülése elleni vétségeért helyezte vád alá az ügyészség.

Utolsó napok!

Igyekezzen megnézni

a

Heyman Szinkörben

a Cigánybárót

MOZA

A FILMPALACE MÜSORA:

Kedd: 5, 7 és 9 órákor: Utoljára „Bigamia”, Maria Jacobini, Verebes Ernő és a „Meropolis” főszereplői.

Szerda: a „Hat Wiskottens fiú”. Harry Liedtke és Holay Kamillával.

Csütörtök: „Hat Wiskottens fiú”.

Péntek: „Hat Wiskottens fiú”.

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MÜSORA:

Kedden 5, 7 és 9 órákor: utoljára. Martir I. és II.

Szerda 5, 7 és 9 órákor: Lovag vagy bandita. Izgalmas kalandor film. Főszerepben: Sandra Milovanoff. Premier.

Csütörtök, péntek: Lovag vagy bandita.

Szombat: Premier. Pat és Patachon, Don Quijote.

Heyman szinkör

Kedd 5, 7 és 9 órákor: Cigánybáró. Jókai és Strauss világhírű operettje filmen, Lya Mara, Verebes Ernő. Eredeti zene és kórus kísérettel. Színpadi beállítással és táncbetétekkel. A táncokat bemutatja Lendvay Böske. Kedvezményes és szabadjegyek érvényesek! Szerda 5, 7 és 9 órákor: Cigánybáró.

Jön! Mi is hát a házasság? Jön!

ELYSÉE PALOTA MÜSORA (Katholikus Körben.)

Kedd: Közkívánatra. Ben Hur 10 és 20 leies helyárakkal.

Szerda: Ben Hur, 10 és 20 leies helyárakkal.

Csütörtök: Ben Hur, 10 és 20 leies helyárakkal.

Péntek: Sajtóbemutató este fél 10 órákor.

— Ezer és ezer levél érkezett az Elysée Palota igazgatóságához a mai postával, hogy a Ben Hur filmet eddig csak 60.000 ember tudta megnézni és kéri benne, hogy a film még maradjon műsoron néhány napig. Az igazgatóság, hogy eleget tegyen eme óhajnak, a filmet itt tartja még három napig és akkor alkalma lesz mindenkinek megnézni, mert a helyárakat az igazgatóság 10 és 20 leiben állapította meg. Jön: a Chang, a dzsungel eposza.

A legnagyobb siker a Cigánybáróé.

SPORT

A szerda esti háziversenyen jelöli ki a NAC az NSE elleni klubközi verseny résztvevőit

Egyik multheti számunkban jeleztük, hogy tárgyalások indultak meg a Nagyvárad Sport Egyesület és a Nagyvárad Atlétikai Club sakkosztályainak vezetői közt egy klubközi sakkverseny rendezése érdekében.

A tárgyalások már annyira előrehaladtak stádiumban vannak, hogy valószínűleg a jövő vasárnap már meg is kezdődnek a versenyek.

Az NSE a múlt heti háziversenyen helyezést elért sakkozók képviselik. A Nacnál még nincs eldöntve, hogy kik reprezentálják a klubot. Ez okból szerdán este háziverseny lesz, s ennek befejezése után jelölik ki a résztvevőket. A háziverseny keretében Salamon, a klub egyik fiatal, de rendkívül tehetséges játékos a nyolc sakkozó ellen szimultán partit játszik.

Itt említjük meg, hogy a szombat esti és vasárnap délutáni szimultán versenyek nagy érdeklődést váltottak ki, úgy, hogy a Nac klubhelyisége zsúfolásig megtelt vendégekkel.

Az NSE—Nac klubközi verseny méltatására még visszatérünk.

ÚJ VILÁGREKORD A TAVOLUGRÁSBAN: 804.3 CENTI

Londonból jelentik: Dél-Afrikában most folynak a versenyek az atlétikai hajnokságokért. E versenyek során Atkinson nevű atléta a távolugrásban új világrekordot állított fel 804.3 centiméteres ugrásával.

Elhalasztották a futballbírák közgyűlését. A nagyvárad futballbírák szerda estére tervezett közgyűlése közbejött akadályok miatt a jövő hét szerdájára elmaradt.

Január 29-ére tűzték ki a nagyvárad nemzetközi ping-pong versenyt. Már megírtuk, hogy a közeljövőben a Török és a Nac harmónikusán működő ping-pong szakosztályai egy nemzetközi ping-pong versenyt akarnak rendezni. A verseny, amely rendkívül szenzációsnak és nívónak ígérkezik, az első verseny lesz Nagyváradon. Most, miután az utolsó nehézségek is megszűntek, megállapították a verseny végleges terminusát és pedig január 29-én. Amennyiben a versenyt nem tudják 29-én befejezni, úgy folytatják 30-án is, mert akkor hivatalos ünnep van.

A Nac intézője felkéri az összes játékosokat, hogy ma este legkésőbb fél 8 órára okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Igazolatlan távolmaradás fegyelmi eljárást von maga után.

Mi is hát a házasság?

Megnyitja Weber új Model Áruháza

Vlahuta (Szt János-utca 2. szám) (a volt cukorka-üzlet helyiségben)

Gyermek- és női készruhákat, felöltőket, kabátokat óriási választékban. Végigbélelt kabátok már 1000 leitől.

Előnyös részletfeltételek bevezetve. 23

Ne vegyen butort!

mit meg nem tekint ráktól a rakomány

Allandóan raklár: Tele és féltele hálószobák, festett hálószobák és konyhák, leány és gyermekszobák, ebédlők, mátracok, hencerek, sodronyágybetétek stb. stb.

Legkésőbb órák. Kedves Ürök! 1. feltétel.

Isolt Valcan (Nagy Sándor)-utca 10.

EGYETEK „KALLA” BÜCKLINGET

Fogadja meg tanácsunkat és vegyen gyermekeinek naponta egy-egy

frissen fűsölt bücklinget

Kestner hamburgi tanár szerint vitamintartalma utolérhetetlen. Vitamin előfeltétele a gyermek egészséges fejlődésének

Csak 10.— lel darabja 266—3

EGYETEK „KALLA” BÜCKLINGET

Minden fűszer és csemegetüzetben kapható

SZÍNHÁZ

HETI MÜSOR:

Szerda: Broadway. Bérleten kívül. Sorozat szám 24.

Csütörtök: Templom egere, újdonság. A bérlet. Sorozatszám 25.

Péntek: Templom egere. B bérlet. Sorozatszám 26.

Szombat délután 4 órákor: Szombatesti hölgy.

Szombat este: Templom egere. C bérlet. Sorozatszám 28.

Vasárnap délután 3 órákor: Mesék az írógepről. Sorozat szám 29.

Vasárnap délután 6 órákor: Oroszország. Sorozatszám 30.

Vasárnap este fél 9 órákor: Cirkuszhercegnő. Sorozatszám 31.

— A Broadway nagy sikere. Aki eddig megnézte ezt a szenzációs amerikai drámát, mindannyian azon a véleményen voltak, hogy ennél érdekesebb cselekményű és izgalmasabb darab még nem került Váradon bemutatásra. Maga az idegen cím nem sokat sejtet ugyan a darabból és nem is fejezi ki annak rendkívüli érdekességét. Azonban ez ne tévessze meg a közönséget, mert a cím mögött egy szenzációs látványos és minden amerikai mozidramát felülmúló elevenen létező darab húzódik meg, amely az alkohol csempészeknek rendkívül bonyodalmas és érdekes drámai jeleneteket eleveníti meg. Táncosnők, görők, felvonulások, puska-lövések, olyan izgalomba hozza, s amellyel élvezetessé teszi ezt a látványos darabot, hogy mindenkinek meg kell ezt nézni, aki valóban meg akarja ismerni az amerikai élet egészen más világát. A Broadway ma este is műsoron lesz B bérletben és bérleten kívül, holnap este.

— A Templom egere bemutatója. Fodor László, a Dr Szabó Juci szerzője egy pompás vígjáték újdonságára készülődik nagyban a színház prózáj együttese. A Templom egere a címnek a vígjátéknak, amely a budapesti Vig-színház műsor darabja s hogy milyen kitűnő színpadi termék, mutatja az, hogy már eddig 75-ször játszották a Vig-színházban. Javában folynak a próbák ebből a pompás vígjátékból s a színház a legjobb szereposztással és a leg gondosabb előkészítéssel mutatja be a várad színpadon a Templom egerét, amelynek egész bizonyosan nálunk is óriási sikere lesz. A Templom egere csütörtökön este kerül premierre A bérletben, míg pénteken B és szombaton este C bérletben játsza a színház.

— A Szombatesti hölgy, mérsékelt helyárakkal. Ez a szellemes és mulattató vígjáték lesz műsoron szombaton délután 4 órákor, mérsékelt helyárakkal. A címszerepben Kaszab Annával.

— Vasárnap délután két előadás. Mérsékelt helyárakkal két előadás lesz vasárnap délután a színházban. Három órákor a Mesék az írógepről című operett újdonság kerül előadásra s utána délután 6 órai kezdettel az Oroszország című látványos drámát játsza a prózai együttes.

— A Cirkuszhercegnő reprize. Kálmán Imre világhírű operettje, a múlt évi szezon sláger újdonsága, kerül reprize vasárnap este a színházban. Ennek a darabnak a múlt évben is óriási sikere volt s a mostani reprize iránt máris nagy az érdeklődés.

Héjjas Ivánnal a Gellért szálloda liftjében

Egy nagyváradai uriaszony szenzációs találkozása
a híres különművész vezérrel

— Saját tudósítónktól —

A sugárzóan szép és fiatal váradai asszony Pesten járt; nem szép volna, ha azt mondanánk, hogy direkt a színház, a tánc, a szórakozás, a nagy szezon vonzotta, mert fiacskájának a szemét is meg kellett a professzorral vizsgáltatnia. De hála Istennek, a társasága nagyszerű és a váradai unalmakért remekül kárpótolhatta magát, ami azonban egyedül önagságára tartozik, — nem igaz? Minket színes pesti sejour-jából egyetlen nagyon izgatónak találkozás érdekelhet, amit a gyönyörű asszony maga beszélt el nekünk.

... — Bátyám házassága révén meg úgy is, mint egyik legnagyobb autómárka pesti képviselője, jó összeköttetést tart a politika és a társaság több szereplő emberével. Windischgrätz gyakori látogató az irodában. Friedrich, mint régi berlini mérnök kollegáját is szereti. Prónay államtitkár autóját is viszi a klubba. Nincs mit hangoztatni, most ilyenek a viszonyok, voltak rosszabbak is, csak jellemzésül említem, mert éppen kérdezi,

hogyan történt az a Héjjas eset, amelyről az uram beszélt magának... Önagsága elmondja, hogy egy este az Operába készült bátyja családjával és egy manchesteri házaspárral. Az angolok a Gellért hotelben laktak a értük kellett menni.

— Megyünk vigan a lifthez, a hó felcsapja az ajtót s akkor veszem észre, hogy egy elegáns, karcos, barna fiatalember kezetszorít a bátyámmal. Utánam mind a ketten beszálltak. A bátyám hangjában érezhető kis elfogódottsággal szól: Engedd meg szívem: Héjjas Iván... Nem tagadom végül szaladt rajtam a hideg. A fiatalember komoly arccal, kissé meghajolt s mély hangon mondta a konvenció szavakat: Kezeit csókolom, nagyon örvendek. Aztán kissé élénken nézett a bátyáma: Önagsága testvérhugod? És most kibújt a parlagi gavalér: Aztán mind ilyen édes, szép nők vannak Aradon? Elfutott a düh:

— Először is nem aradi vagyok, hanem nagyváradai, azután a húzógó kritikát csak az uramtól fogadom el. Héjjas nevetett: — Érttem. Sokkal rosszabb hírem van, semhogy tölem is szívesen fogadná.

Pedig csak a hírem rossz. — De az aztán rossz — szólítottán a bátyám — és ugylát-szik, félnek tőled az asszonyok. — Azt nem tudom félnek-e — mondtam — én nem félek, csak attól, aki érdekel.

— Na ezt zsebrevághatom — mosolygott új ismerősöm, miközben a liftből kiléptünk. Pedig boldog volnék, ha fel tudnám egy ilyen asszony érdeklődését keltetni. És valami különös, messzenéző pillantással tette hozzá:

— Nem azzal, ami elmúlt... A társalgóban leültünk. Közömbös dolgokról beszélünk. Héjjas észrevette, hogy jelenléte feszélyez. Bátyám pedig mindenáron igyekezett menteni a helyzetet.

— Igazán ideje volna Iván, hogy eloszlás az asszonyok idegenke-

dését. Egy felszólalás a parlamentben...

Az ellenforradalom egykori hőse rámnézett merev szemmel:

— Igen... nem is tréfa, hidd el, de nem az asszonyok miatt. Meg kellene mondanom, hogy ami akkor történt... ami történt...

A kölcsöntárgyalások eredményétől függ a kormány sorsa

— Bukaresti tud. távirata —

A „Curentul” azt írja, hogy állandóan a kormány átalakításáról beszélnek, amely hivatalban volt egyrészt a kormányt megerősíteni, másrészt a liberális párt ambiciózus tagjait kielégíteni. Tulzán nélkül mondhatjuk, hogy harmadik miniszterteráca-igénylő van és Vintila Bratianu miniszterelnök nehezen boldogul az igénylők e nagy számával szemben.

Előszörban vannak Mosoiu tábornok és Chirulescu.

(akik az 1922—26-os liberális kormányban tudvalevőleg tárcát viseltek.) Azonban a kormány átalakítása csak sokkal később válik lehetségessé. — Széleskörű átalakítást, a kormány jelenlegi összeállításának változtatását egyetlen tény idézhetné elő: a stabilizációs kölcsön felvételére vonatkozó

tárgyalások megkötésére. — Ugyanis, ebben az esetben a kormány helyzete olyan nehéz, az ellenzék támadásai pedig olyan hevesekké válnának, hogy

a miniszteri széksor felrészítése

a megerősödés illúzióját nyújtana Vintila Bratianunak.

Az már csaknem teljesen bizonyosra vehető, hogy Vintila Bratianu, — hogy minden erejét és idejét a miniszterelnökségnek szentelhesse, — a

egy nagy tűz volt és én csak egy láng voltam benne...

Szomorúan mosolygott: — Most már minden más és mindent másképp látok... Meg kellene mondani egyszer. Revideáltam mindent és

olvasmányaim utján már elérkeztem a demokráciáig.

Egyszer kimondom...

— Csakhogy én — vágtam hirtelen közbe — én Kecskeméti főrábbival szoktam imádkozni...

Egészséges, jó falusi kacagással csapott Héjjas Iván a térdére:

— Az sohase baj. Nem azt mondom, hogy a szép zsidóasszonyok számítsanak rám, de én számítok rájuk, ez a fő...

A vérhaj mérge két nemzedéken keresztül teljesen kipusztul

„Mehr oder weniger sind wir alle syphilitische” (Többé-kevésbé mindnyájan vérhajások vagyunk.) Ez a híres mondat Neumann bécsi egye-

temi tanár szájából egy emberöltővel ezelőtt röppent ki, s ez azt akarta mondani, hogy a vérhaj mérge a szokványos kezelés dacára

még sok generáción át is ott kering az erekben

és talán sohasem pusztul ki teljesen. Neumann tanár nem tudhatta, hogy a szifilis gyógyítási terén, milyen nagyjelentőségű felfedezések fognak következni, különben talán nem ragadtatta volna el magát ilyen baljóslatu kijelentésre. — Még le sem hunyta szemét Neumann tanár, Schaudin és Hoffmann megtalálták a vérhaj kórokozó baktériumát, Erlich tanár megkonstruálta a Salvarsant, Wassermann feltalálta a róla elnevezett vérsavó-reakciót, a melylyel a vérhaj felismerését megbízható alapon helyezték s nem sokkal halála után Levaditi francia szerző ajánlására igénybe vették a bismuthot, éppoly jó eredménnyel, mint akár az annyira bevált higanyt.

A müncheni gyermekklinika negyven veleszületett vérhajos egyén életét folyását évtizedeken át követve megállapították, hogy ezeknek gyer-

Megalakult a kis háziállatok nemesítését kultiváló egyesület

Dr. Hasas a disznók, Rakits István az elnök

Vasárnap délután a városi házi kis közgyűlési teremben mintegy harminc lelkes résztvevő jelenlétében megalakult a Kis Háziállatok Tenyésztők Egyesülete. Ilyen egyesület az ország több városában működik már évek óta, kiváló eredménnyel s most a versenyre való kitalálás hasonló intézményes kultuszra serkentett néhány hozzáértőt Nagyváradon is. Az egyesület megalakulásának ki-mondása előtt dr. Hasas főállatorvos indítványozta, hogy az egyesület elnökevé Rakits cukrászmestert válasszák meg. Majd Rakits indítványára dr. Hasast disznóokká választották, mire a disznók kifejtette az Egyesület célját s kitalásait. Az állam és a város pénzbeli és erkölcsi támogatását ígérte, miután ilyen érdekműködés már el is járt az illetékes helyeken. Elmondotta, hogy az Egyesület baromfi-félék, kutyák, kacsák, galambok és házinyulak

tenyésztését és nemesítését tűzte ki célul. S reméli, hogy kellő ambícióval a versenyt a többi városokkal csakhamar föl lehet venni.

Majd részletesen megalakult a vezetőség. Két alelnök: Popovits Mihály megyei állatorvos és Magyar Ernő vasvári tisztviselő. Pénztárnok: Dauer Izidor. Titkár: Hoszieszlavszky Kázmér. Jegyző: dr. Popovits Demeter és Weinberger Zoltán. Bizottsági tagok: Frigyes István állatorvos, dr. Erdős bányagigász, Medvigy, Sár-tori László, Schwartz Dezső, Horváth László és Rocsák Mihály.

Az egyesület legközelebb, amikor a kellő anyagi tőke rendelkezésére áll, megkezdi a kis háziállatok tenyésztését, nemesítését, gondozását, kultuszát.

Remélhető, hogy most már, — ezután végre a nagy háziállatokra is sor kerül. Az ökrökre, szamarakra, lovakra, emberekre.

mekei már testi és lelki mivoltukban — átlag mértékkel mérve — teljesen egyértékűek a nemvérbajosoktól származó gyermekekkel.

A harmadik generációban pedig a vérbajt már egyáltalában nem lehetett felfedezni.

Ez az adat a szifilis gyógyítása tekintetében rendkívüli módon öröndetes, mert azt jelenti, hogy minden rendelkezésre álló gyógy mód igénybevételevel a vérbaj két generáció alatt a vérből kipszűrhető.

Cigánybáró ma
Cigánybáró holnap
Cigánybáró holnapután
a Heyman Szinkörben

* Iparosok román tanfolyama. Az iparosok román tanfolyamát hétfőn és csütörtökön este 8 órai kezdettel tartják. Az Ipartestület elnöksége felhívja a jelentkezőket, hogy a tanórara pontosan jelenjenek meg az Iparos Kör helyiségében. A tanfolyamra új hallgatókat még felvesz az Ipartestület Elnöksége.

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(70)

IRTA: MADEL WAGNALLS

Mivel azonban ez a téma legközelebb volt Destine szívéhez, hamarosan és nagy bőbeszédűséggel ecsetelte de Vrie gróf rettenetes helyzetét és hogy miképpen jött ide kegyelmet kérni a királytól.

Madame de Pompadour néhány pillanatnyi érdeklődést szentelt Destine mélyen átértett szavainak, megkérdezte tőle, hogy a gróf jobban érzi-e már magát, s hogy miképpen ápolták. Aztán azonban egész határozottan kijelentette, hogy teljesen hiábavaló minden kísérlet. Nem lehet megváltoztatni a király elhatározását, hogy haragjának teljes erejét éreztetni fogja a gróffal.

Ő felségét annyira felháborította de Vrie viselkedése, hogy még az is vakmerő dolog volna, ha a nevét emlitenék előtte. Sőt nagyon valószínű, hogy ha a királyt emlékeztetnék a dologra, még halálos ítéletre változtathatná át a börtönt. Őt magát is rettenetesen lejutította, de Vrie sorsa, mivel azonban egyáltalában nem tehet semmit, amivel elháríthatná a bajt, a kellemetlen esetet el kellett üznie az emlékezetéből.

— Szomorú gondolatok, gyermekem, korán megvénítenek. Sohasem engedem, hogy urrá legyenek rajtam — jegyezte meg nyugodt bölcselkedéssel a márkiné — s éppen ezért rajta vagyok, — hogy minél előbb elfelejtsem de Vrie grófot. S legjobb volna, kicsikém, ha ön is így tenne. Én is segítségére akarok lenni ebben, s itt tartom magam mellett Versaillesben. Tudom, hogy csak néhány hónapja álmodozik a fiatal lovag-

ról, tehát aligha fészkel még olyan nagyon mélyen a baj.

Megveregette Destine arcát és mosolyogva folytatta:

— Legyen jó gyermekem és próbálja meg, hogy azonnal elfelejtse!

— Ezt ő maga is mondta nekem — felelt a leányka, s a hangja elárulta, hogy a jó tanácsot se nem akarja, se nem tudja megfogadni. Ujult erővel és hevesseggel folytatta aztán hirtelen: — Nem tud Madame valami lehetőséget, valami véletlent, hogy a gróf mégis megmenekülne? Nem történnhet-e valami, ami megmenthetné borzasztó sorsától?

— Semmi ezen a földön! — felelt a márkiné — kivéve természetesen, ha a király meghal... Grand Dieu! Ha ez megtörténne.

Mikor erre a borzasztó lehetőségre gondolt Marquise de Pompadour, újra elmerült aggodalmas töprengéseibe, míg Desine azonban kapta rajta magát, hogy illoyális fiatal szívében az a vágy támadt fel... hogy bár csak hamarosan nagy temetés volna Versaillesben.

XXIV. FEJEZET

FORDUL A SORS KEREKE

A király ellen elkövetett merénylet izgalmat, komoly diplomáciai helyzetet követte, mely az uralkodóért való aggodalom látszatába takaródott.

Az általános felháborodást némi képen megnyugtatta az, hogy a gyilkost — Damieus-nek hívták — azonnal elfogták s barbár kegyetlenséggel kellett most már a törvény erejének elbánnia vele, hogy még a legvadabb royalisták vérszomja is kielégüljön.

Mi uiság?

Lovag vagy bandita?

Menjen és döntse el az Apollo-mozgóban

* Ma van az Ujságíró Klub háziestélye. Ma este fél 10 órakor lesz az Ujságíró Klub háziestélye, amelynek műsorán Pálffy Jenő mérmők és Wechsler Ily zongoraművész előadása szerepel. Az estélyen kizárólag klubtagok vehetnek részt, legszűkebb hozzátartozóikkal.

* Személyi hír. Don Quijote és szolgálja, Sancho Pansa utban vannak Várad felé.

* Fazekas és kályhás iparosok gyűlése. A fazekas és kályhás iparosok f. hó 22-én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor az Iparos Kör helyiségében igen fontos ügyekben taggyűlést tartanak.

* Czigánybáró, Heyman Szinkör.

* Csütörtök délutáni társas összejövetelek. Az izraelita Nőegylet elhatározta, hogy tagjai és a nagyközönség részére is a volt Intellektuel Klub helyiségében Cosbuc (Szalárdi) utca 1. minden csütörtök délután 5—8-ig társas összejövetelt rendez. Csésze tea, vagy kávé mellett, intim helyiségben kellemesen lehet elbeszélgetni, esetleg a most divatos játékokkal elszórakozni. Nagyon nehezek az idők. A nyomor óriási mind nagyobb és nagyobb feladat elé állítja az izraelita nőegyletet. Eddig még mindig eleget tehetett ennek. Tagjai buzgósága, a közönség lelkes pártfogása segítette a legnehezebbekben. Ebben reménykedve kéri most is, látogassák mentől számosabban ezeket a délutánokat, minden csütörtökön 5—8-ig. Üdvös és szép cselekedet lesz ez a szórakozás.

* Czigánybáró a legszebb.

* A pesti Zeneakadémia gyászja. Budapestről jelentik: Mambry Gyula, a Zene-művészeti főiskola tanára tegnap, 54 éves korában meghalt.

* Czigánybáró a legsikerültebb.

Mi is hát a házasság?

* Cipész iparosok gyűlése. Az Elnökség felhívja a város összes cipész iparosait, hogy f. hó 22-én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor az Iparos Kör helyiségében tartandó rendkívüli fontos szakmai ügyben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

* Fiatal lányokat sebesít meg egy örült az utcán. Newyorkból jelentik: A bridgeparti lakosságot óriási izgalomban tartja egy álarcos ember, aki eddig az utcán pár nap alatt nem kevesebb, mint 47 egyedül járkáló fiatal lányt sebesített meg törével. Az álarcos embert a detektívek katonasággal karöltve nyomozzák. Azt hiszik, hogy a szurkáló fantom egy eimegyógyintézetből kiszabadult örült.

Hotel Viktoria

* Ikrekett szült, mialatt igazolványt váltott a rendőrségen. Budapestről jelentik: A pesterzsébeti rendőrkapitányságon valami hatóság igazolványért megjelent Bálint Jánosné. Hirtelen szülési fájdalmak lepték meg. A rendőrök telefonáltak a mentőkért, — mire azonban ezek kiérkeztek, már az asszony két egészséges fiúgyermeket szült, akikkel együtt a mentők beszállították az üllői klinikára.

Mi is hát a házasság?

x Orvosi rendeletre harkított áldott állapotban és gyermekágy után, gyomor-, vese-, máj-, méhcsuszamlás, sörvek és operációknál szakszerűen készít Kovács Sándorné, Nilgesztelep.

* Női szabó iparosok gyűlése. Nagyvárad összes női szabó iparosai és iparosnői hó 23-án, azaz hétfőn este 6 órakor az Iparos Kör helyiségében gyűlést tartanak. Ezen meghívja az érdekelteket az Elnökség azzal, hogy mindenki hozza a tagsági könyvecskéjét magával, s hogy a gyűlésen annál is inkább megjelent sziveskedjenek, mert rendkívül fontos, az érdekeiket meglehetősen érintő ügyek kerülnek tárgyalásra.

* Öngyilkos lett egy híres zongoraművész. Berlinből jelentik: A Wilhelmstrasse egyik házában vasárnap egy különös öngyilkosságot fedeztek fel. Dulch zongoraművésznével szomszéd lakásban lakó kereskedőnek feltűnt, hogy a művész lakása napok óta zárva van és abból rossz szag áramlik ki. A házbeliak a kereskedő jelentésére feltörték a zongoraművész lakását és megtalálták Dulchof oszlátnak indult színté felismerhetetlen holtestét. A berlini és általában a met zenei körökben jól ismert zongoraművész 10 napja fekszik holtan lakásán és világítógáz mérgezte meg magát.

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrang PARK-SZÁLLODA, amely nyílen a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. Igazolványt a kiadóhivatal mindazoknak az olvasóinknak akik az Estilap tiz egy nap után következő számát bemutattja. Egyben felhívjuk a PARK-Szállodának lapunknak más helyen olvasható szives figyelmre méltó hirdetésére figyelmét.

* A CFR. összes vonalát jegyeket, valamint a hálókocsokra jegyeket Nagyváradon egyedül és kizárólag a Nemzetközi Hálókocsi Társaság nagyváradi fiókja (Hegedűs Hirlapiroda) árusít.

* Hencserek részletre Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinand

Klein és Földes cimfestők

Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 22. szám.

Női, férfi fehérneműek, kötött kabátok, harisnyák, csipkék, nyakkendők, zsebkendők, pipere cikkek minden ellogadható áron elárusítatnak

IRIS-Áruház

Sas-palota
volt Sas-kávéház bejárati

Autóverseny:**Bukarest--Monte Carlo
Nagyváradon át**

A bukaresti román királyi automobil klub (A. C. R. R.) egy előkelő tagja egy estélyen fogadást kötött, hogy négy különböző típusú autóval melyikük ér hamarabb egy és ugyanazon utirányban Bukarestből Monte-Carlóba.

Szombaton reggel volt a start a bukaresti királyi automobil klub palotája előtt. Egy Styr, egy Fiat, egy Buic és egy Berliot kocsik indult el; értesítették a közbeeső városokat. A távirati értesítés Nagyváradra is megérkezett és Puticiu prefektus intézkedése az utvonalon, ahol a versenyzőknek keresztül kell haladniuk, fehér zászlós rendőrök adták meg a jelzéseket. Tegnap ment keresztül az utolsó kocsi és ma Budapesten időznek a versenyzők, ahonnan Bécsen és Svájcban át folytatják útjukat Monte-Carló felé.

Elysee-Palota

(Katholikus Körben)

Ma 5, 7 és fél 10 órakor

**közkívánatra
prolongálva****BEN HUR**

10 és 20 leles helydrákkal

**Most mindenki-
nek meg kell
nézni**

Jön Jön Jön

CHANG

A dzsungel éposza

Kik tartoznak hadmentességi adót fizetni? A hadügyminisztérium elrendelte, hogy az 1880-as korosztálytól az 1900-asig mindazok az egyének, kiket akár az egykori osztrák-magyar, akár a román sorozó bizottságok a katonai szolgálat alól, mint családientartókat, vagy alkalmatlanokat felmentettek, tartoznak 7 évig visszamenőleg hadmentességi adót fizetni. Kivételt képeznek azok, akiket a katonai szolgálat letöltése után minősítettek alkalmatlanoknak, úgy szintén azok is, akik okmányokkal igazolni tudják, hogy hadmentességi adójukat mind a 7 évre letfizették. Az 1900 és 1928-as kontingenshez tartozó és családientartóként felmentettük pedig egy évre kötelesek hadmentességi adójukat letfizetni a pénzügyigazgatóság II. osztályának 35. számú szobájában.

**Tízezer leien aluli devizaüzlethez is
kella Banca Naționala előzetes engedélye**

A nagyváradai bankok között az a hír terjedt el, hogy a Banca Nationala bukaresti főintézete újabb devizamegszorításokat rendelt el.

Munkatársunk ebben az ügyben a Banca Nationala nagyváradai fiókjánál a következő információkat nyerte:

— A Banca Nationalának

esze ágában sincs semmiféle új deviza rendszabályokat kiadni. A nagyváradai fiók eddig méltányos esetekben elnézte, hogy 10 ezer lejt meg nem haladó összegig devizavásárlás-soknál utólag kérték ki a jóváhagyást. A Banca Nationala azonban azt tapasztalta, hogy ezt a csendes elnézést egyes bankok félremagyarázták és egyre gyakrabban fordultak

elő olyan esetek, amikor utólagos jóváhagyást kellett kiadni. Ezért a mai napon a Banca Nationala nagyváradai fiókja körrendeletet adott ki az összes deviza-autorizációval bíró helyi bankoknak, s ebben a körlevélben tudomásra hozza, hogy minden deviza vásárlásnál, illetve vételnél ragaszkodik ahhoz, hogy a jóváhagyást előzetesen kérjék ki.

**Az Egyesült Bank nem mond fel
egy bérlőjének sem**

Riportunk során tegnap az Egyesült Bank épületkomplexumában tettünk látogatást.

Érdekes, hogy a pénzügyintézetnek négy épületében alig van néhány bérlő. T. i. az egyik épületben a Palace-szálloda, kávéház és étterem van elhelyezve és ennek összesen egy főbérlője. A Mária királyné (v. Bémer)-tér 2. szám alatt a földszinten az Elite-kávéház és az Apolló-mozgósínház, az emeletet pedig az Általános Takarékpénztár, részben egy kisebb magánlakás foglalja el.

Kertész igazgató intézi a bank házainak ügyét. Megtudjuk, hogy a bérbeadott lakásoknál a tulajdonos Egyesült Bank

a törvény által megengedett lakbérceket szedi.

Igen érdekes, hogy az üzlethelyiségek bére még távolról sem közelíti meg azt az összeget, amit ugyanaz a bérlő a háborúelőtti

aranykorában fizetett. A bankot — és ez bármilyen groteszkül hangzik — az az elv vezette, hogy a mai viszonyok mellett a kereskedőket nem lehet megterhelni újabb nehéz és súlyos házbérekkel. Meg is jegyezzük, hogy bár a pénzügyintézetnél is végrehajtanák ezeket a tiszteletreméltó elveket.

A továbbiak során megtudjuk azt is, hogy az Egyesült Bank

egyetlen bérlőjének sem mond fel a közeledő házbérnegyed alkalmával.

Különbösen is úgy az üzlethelyiségek, mint a lakások bérlőjének a legnagyobb része már a háború előtt óta bérlő.

Ellátogatunk egy-két lakásba és üzlethelyiségbe is, mindenütt megerősítik a Kertész igazgatótól kapott információkat. Kijelentették a bérlők, hogy a jelen súlyos viszonyok közepette a lakások és az üzlethelyiségek bérösszege még aránylag elviselhető.

**Álarcos rablónak csapott fel
egy földbirtokos**

— Az Estilap eredeti távirata —

Bécsből jelentik: Klagenfurtban hónapok óta nyomoznak egy, a környéket rémületben tartó álarcos bandita után. Az álarcos rabló rengeteg bűntettet követett el és a legvakmerőbb módon csapott le áldozataira.

A nyomozás szenzációs eredményre vezetett, bár azt lehetett már gondolni, hogy sohasem jönnek az álarcos rabló nyomára. A klagenfurti rendőrség egy bízalmas fellelítés alapján házkutatást tartott Thomas Puschl földbirtokos házában. A házkutatás alkalmával a földbirtokosnál rengeteg holmit találtak.

Puschl bevallotta, hogy kalandorvágya csábította a

rablások elkövetésére és föredelmes vallomást tett arról, hogy amióta üzelmelt folytatja, hány házat, üzletet, járókelőt és utast fosztott ki.

Érdekes, hogy a banditává lett földbirtokos valamikor tagja volt a karinthiai tartománygyűlésnek és az osztrák közéletben nagy politikai szerepet játszott.

Cigánybáró ma
Cigánybáró holnap
Cigánybáró holnapután
a Heyman Színkörben

**Mi is hát
a házasság?****Egész Erdélyben**

a hírek igazi heroldjai vagyunk. Szerencsés megjelenési ideje következtében a Nagyváradai Estilap az az újság, mely a világ minden részében történő események hírét leggyorsabban, legelsőnek, szinte azon forrón közvetíti olvasóinak. Hírszolgálatunkat napról-napra szélesítjük, s így ma már nemcsak Bukarest, Budapest és Bécs a tudósításaink központja, de külföldi nagy távirati irodák hírei is minden nap kora délelőtti rendelkezésünkre állanak. — Nagy áldozat ez, de semmi sem elég áldozat nekünk, hogy a közönségnek szívének szerint eleven, friss, jó, megbízható, színes újságot adjunk. Viszont hódogan érezzük, hogy a közönség támogatása napról-napra intenzívebbé válik s ma már valóban elmondhatjuk a „Nagyváradai Estilap”, hogy Erdély minden részében mindennap olvassák.

Január, február hónapban csak ezeket a filmeket szabad megnézni:

Chang

A dzsungel éposza

**Heidelbergben
vesztettem el szíve-
met** Énekes operettfilm**Hotel Imperial**

Pola Negri

ORLOWPetrovich Szvetislav
Vivian Gibson**ANTONIA**

Lili Damita

* Árlejtést hirdet a városi villamosmű kazánszállításra. Egy Gergely dr polgármester és Bazilli Mihály, a villamosmű igazgatója közölni teszik, hogy 1928. évi április hó 19-én d. e. 11 órakor a városháza kis tanácstermében (I. emelet 1. sz. szoba) nyilvános árlejtést fognak tartani egy drb. 14 Atm. 350 °C. tulhev. 400 m², alternative, 450 m² fűtőfelületű láncrostélyos, modern, vizesőves, osztott vízkamrás gőzkazán beszerzése céljából. Az árlejtést az államszámviteli törvény 72-83 szakaszai szerint fogják megtartani. Az ajánlatokat írásban, zárt és lepecsételt borítékban kell benyújtani, az ajánlati összeg 5 százalékanak megfelelő bánatpénzzel együtt, melyet készpénzben, vagy állam által garantált értékpapirokban kell letenni. A villamosmű fenntartja a jogot, hogy ezt a bánatpénzt a szállítási szerződés megkötésekor 10 százalékra felemelje. Az ajánlati árakat számokkal és betűkkel is fel kell tüntetni. Az ajánlathoz nyilatkozatot kell csatolni, miszerint az ajánlattevő ismeri és elfogadja a szállítási feltételeket. A szállítandó kazán méretei, legelőzőtetésre és hatásokra vonatkozó adatok és megkövetelt garanciák, valamint az összes szállítási feltételek a városi villamosműnél megtekinthetők. Ugyanott minden felvilágosítást megadnak.

A Nagyváradi Estilap

nemcsak Nagyváradon a legnépszerűbb és legolvasottabb ujság,

de a vármegye nagyobb helyiségeiben és Erdély számos városában szélesen elterjedt.

Hirdetésre ennél is olcsóbban a legalkalmasabb.

Eladó Tache Ionescu (Körös)-utca mellett üzletes magánház, istálló, kocsiszín, nagy udvarral 250.000 leiert. **Magánház** Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-utól) 10 percre 2 szobás lakással 220.000 leiert **Kersek** autójavítóüzemnek helyiséget, esetleg lakással.

„Ardeal-Iroda” Rózsia mellett 107-2

Trodaszereket olcsón csak **Sonnenfeldnél** vásárolhat

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

LACIKAM. Tegnap feladtunk 3 csomagot, ha elveszne, reklamálna meg. Levél is ment. Csókolkunk sokszor. 971

LAKÁS

TOBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

BUTOROZOTT utcai szoba fűtőszobával uriembernek kiadó. — Ugyanott mindennemű szőnyegjavítást vállalunk. Szőnyegjavító intézet, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 29.

ADÁS-VÉTEL

RÉZ vagy nikkellezett kirakatállványt vennék. Cim Hegedűs hírlapirodában. 972

KETTŐS pénzszekrényt, amerikaiíróasztalt vennék. Cim Hegedűs hírlapirodában. 973

ALKALMAZÁS

CIPÉSZMUNKÁSOKAT felveszek. Moskovits, Cogalniceanu (Várady Zsigmond) utca 2. 975

PÉNZTARHOZ vagy kiszolgálónőnek ajánlkozom, hosszú gyakorlattal. Cim: Eroul Necunoscute (Temető) utca 19. Kovács. 963

ÓRAS könyvelést, üzleti könyvek felfektetését vállalom. Jelige „1000”. 967

JOB vidéki mindenest, ki jól főz, hosszabb bizonyítvánnyal felvesz kis család. Jelentkezés délután 6-7-ig. Zárda-utca 1. sz. emelet 1. (Kapucinus zárda mögött.) 970

PLANTOL

a legjobb növény-ételszir tiszta, egészséges és

SZAPORA.

Kapható 1/4 és 1/2 kilogramos kokakában. Előírt FUCHS BENJAMIN oradeai főrabbi ur felügyelete alatt a Fabrica Phoenix S. A. R. Bucuresti cégnél.

Oradeai képvislet:

Fischer Emil

Parcul Stefan Cel Mare 11. (volt Tisza Kálmán)-tér
Telefon: 962

Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdetsz



DEUTSCHES Freulein mit langjährige Zeugnisse wird zu 2 kleine Knaben gesucht. Anbietung Vormittag bei Weisz, strada Dorobantilor 18. I. Stock. 978

KÜLÖNFÉLÉK

EGY új pricsnyereg eladó. Cim a kiadóhivatalban. 976

KÖZPONTBAN 15 év óta fennálló nőikalap üzlet, társat keres. Leveleket „Biztos megélhetés” alatt a kiadóba kérek. 968

MOSAST, vasalást vállalom, — háznál is. Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 43. Gálné. 974

EGY élelmiszerüzlet betegséggel miatt átadó. Pasteur (Kórház) utca 17. 970

Mechanikai munka

preciz készítését és

molorkerékpárok

javitását

legolcsóbban vállalom

Bedekovich

Oradea

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-utca 17.

Ó-Tátrafüred

Stary Smokovec C. S. R.

A Magas-Tátra legrégibb és legnagyobb magaslati gyógyfürdője, 1020 méter magasságban.

Tátra-Szanatórium

elsőrangú gyógyintézet vérszegények, neurastheniások, Basedow-kórosak, cukorbeteg, gyomor-bajosok részére

Kitűnő konyha, diétás kurák, hiszlő kura

Vízgyógyintézet. Szénsavas, törpefenyő-fürdők. Röntgen. Quarz. Inhalatorium. Svéd gymnastika. Szabadlégtorna. Hideg, meleg víz valamennyi szobában. Tüdőbajosok kizárva. Egész évben nyitva.

Kitűnő téli kurák

felséges téli clima, ideális téli sport Szanatórium pausálár beleértve lakás, kitűnő ellátás, vízgyógyászati, orvosi kezelés Kc 60-tól fölfele. Visszatérésnél 50 százalékos vasúti kedvezmény.

Főorvos: dr Szász Emil

Uj olcsó könyvek a magyar könyvpiacra

Lehne: Grófné szerelme 54.
Ki vagyok 54.
Werner: Küzdelem a boldogságért 54.
Werner: Dacos szerelem 54.
Adlersfeld—Ballestrom: Régi történet 54.

Uj detektiv-regények:

Curt I. Braun: Gyémánt-rablás 54.
— Hármask hurok 54.
— Titokzatos fénykép 54.

Kapható a Hegedűs Hírlapirodában

FIGYELEM! Hygienikus uri kiszolgálás. 1 borotválás 8, fésüléssel 10 lei, hajvágás géppel 10, frizurára 15 lei, gyermeknyírás 10 és 15 lei, buborék és eton hajvágás 15—20 lei. Elsőrendű szakmunka. Február 1-re elsőrendű szakmunkások felvételnek. **BAJTAY JÓZSEF** uri és hölgyfodrász Tache Ionescu (Körös)-utca 3

Valódi I-a alpaca evőeszközök gyári lerakata



Kanál vagy villa lei 30.—
Kávéskanál lei 15.—
Ezüstfazon
kanál vagy villa lei 45.—
patentkés lei 70.—
kávéskanál lei 25.—
Husvágógépek, zomédények stb. nagy engedménnyel

Stern vaskereskedő, Mihai Viteazul (Nagypiac) tér 2. — Telefon 892. 159

Budapestre utazik?

20% engedményt kapsz

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kapsz

olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha)

5 pengőt meglakarsz,

autótaxi költséget, mert gyalog jöhetsz 1 perc alatt a pályaudvarról

Onthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy olcsóan nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Sonnenfeld Adoli-nyomda r.